

სსიპ მუნიციპალური
განვითარების ფონდი

ყვარლის #1 საჯარო სკოლის მშენებლობა (ყვარლის მუნიციპალიტეტი)

გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგის ანგარიში
და
გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმა

მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით
პროექტი: ინოვაცია, ინკლუზიურობა და ხარისხი (საქართველო I2Q)

თბილისი, საქართველო
2024 წ. დეკემბერი

ქვეპროექტის აღწერა

ყვარლის №1 საჯარო სკოლის მშენებლობის პროექტი ყვარლის მუნიციპალიტეტში - ინკლუზიურობის, ინოვაციისა და ხარისხის (საქართველო (I2Q)) პროექტის ფარგლებში განხორციელებულ ერთ-ერთ პროექტს წარმოადგენს.

ქვე-პროექტი მდებარეობს ქალაქ ყვარელში, ილია ჭავჭავაძის #49-ში. მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდია 57.06.61.000.043, ფართობი 9980 მ2. ნაკვეთი სახელმწიფო საკუთრებაშია. ქვე-პროექტი თბილისიდან 142 კილომეტრითაა დაშორებული, მდებარეობს ქალაქის ცენტრალურ ქუჩაზე, მჭიდროდ დასახლებულ უბანში.

საქართველოს რეგიონების სეისმური დარაიონების შესწორებული სქემის მიხედვით, ქვე-პროექტის უბანი ხვდება 9-ბალიან სეისმური აქტივობის ზონაში MSK64 სკალის შესაბამისად (საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანება №1-1/2284, ქ. 2009 წლის 7 ოქტომბერი).

ყვარლის №1 საჯარო სკოლა ამჟამად ფუნქციონირებს ყვარლის N2 საჯარო სკოლის ტერიტორიაზე. ყვარლის ახალი სკოლის შენობის ასაშენებლად გამოყოფილ მიწის ნაკვეთზე ნაწილობრივ დანგრეული ძველი შენობა მდებარეობს. ამ ქვე-პროექტის ფარგლებში, ტერიტორია გაიწმინდება ძველი შენობის დარჩენილი ნაწილებისგან და მომზადდება სამშენებლო სამუშაოებისთვის. ნგრევის სამუშაოების დროს სავარაუდოა დაახლოებით 8,792 ტონა სამშენებლო ნარჩენის (ბეტონი და აგური) წარმოქმნა, რაც საჭიროებს განკარგვას. აზბესტის შემცველი ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის.

ქვეპროექტი ითვალისწინებს სამსართულიანი შენობის მშენებლობას (საერთო ფართი 8200 მ²) და ტერიტორიის მოწყობას/გამწვანებას. კორპუსს პირველ სართულზე ექნება სადარბაზო, საიდანაც დერეფნები ორი მიმართულებით დაუკავშირდება იმავე სართულზე არსებულ სხვა სივრცეებს, მეორე/მესამე სართულზე კიბე და კიბეზე სივრცეები, საიდანაც დამატებითი გასასვლელები მოეწყობა.

პირველ სართულზე განთავსდება ცენტრალური შესასვლელი ფოიე, ბიბლიოთეკა, ექიმის ოთახი, ადმინისტრაციული ბლოკი, სასადილო, სასკოლო მზაობის პროგრამის ზონა და ოთხი დაწყებითის საკლასო ოთახი. გარდა ამისა, პირველ სართულზე განთავსდება ორი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების საკლასო ოთახი, ხელოვნების კლასები, ლაბორატორია, დაწყებითი სკოლის საკლასო ოთახები, სკოლის საწყობი, სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების ოთახი და პატარა მრავალფუნქციური ოთახი. მეორე და მესამე სართულზე განთავსდება კლასები უფროს კლასელებისთვის და ორი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების კლასი. მეორე და მესამე სართულებზე შესვლა შესაძლებელი იქნება როგორც კიბეებით, ასევე ლიფტით, რომელთა კაბინის ზომებიც მორგებულია ინვალიდის ეტლით მოსარგებლებისთვის განკუთვნილი კაბინის ზომებზე.

ქალაქი ყვარელი უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის, ბუნებრივი აირის, კანალიზაციისა და წყლის ცენტრალიზებულ მიწოდებას.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგ სამუშაოებს:

- არსებული შენობების დემონტაჟი და ნარჩენების გატანა.
- მოსამზადებელი სამუშაოები: არსებული მავთულის ღობეების გამაგრება, დროებითი ნაგებობების დამონტაჟება, როგორიცაა მუშათა გასახდელები, დაცვის ჯიშურები, მასალების შესანახი

ადგილები, აგრეთვე საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენების შესანახი ადგილები.

- მთავარი შენობის მშენებლობა;
- საქვაბის მშენებლობა;
- ახალი სპორტული დარბაზის მშენებლობა;
- შენობის წყალმომარაგების, ელექტროენერგიის და გაზმომარაგების, გათბობის და ვენტილაციის შიდა ქსელების მონტაჟი;
- გარე წყალმომარაგების, ელექტროენერგიის, გაზმომარაგებისა და ინტერნეტის ქსელების მონტაჟი და მათი მიერთება არსებულ მუნიციპალურ ქსელებთან;
- სახანძრო და ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების მონტაჟი.

მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელია 8792 ტონა სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების წარმოქმნა, რომელიც განთავსდება თელავის ნაგავსაყრელზე, რომელსაც მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია მართავს. ასევე, გაითხარა 8 360 მ3 ნიადაგი, საიდანაც 2100 მ3 უკუჩაყრას მოხმარდება. ქვე-პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო იქნება 150-200 მ3 ნიადაგის ზედა ფენის მოცილება, რომელიც დროებით შეინახება სამშენებლო მოედანზე საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად. ნიადაგის ზედა ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და აღდგენის შესახებ. მშენებლობის შემდეგ, ნიადაგის ზედა ფენა ხელახლა იქნება გამოყენებული ქვე-პროექტის ფარგლებში გამწვანების სამუშაოებისთვის.

გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი

(ა) ზემოქმედების შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება მცირე უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე. მირითადი ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება მშენებლობის ფაზასთან, რომელიც მოიცავს სკოლის შენობის, სპორტული დარბაზის და საქვაბის მშენებლობას.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>უარყოფითი ეკოლოგიური ზემოქმედება მოკლე-ვადიანია და დაკავშირებულია მცირე მასშტაბის სამშენებლო სამუშაოების წარმოებასთან მოდიფიცირებულ ლანდშაფტში: აღნიშნული დაკავშირებულია ხმაურთან, მტვერთან, ვიბრაციასთან და სამშენებლო მექანიზმებით გამოწვეულ ემისიებთან; ასევე მოსალოდნელია სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა; ეს უკანასკნელი დაკავშირებულია სკოლის მოვლა-პატრონობის შედეგად წარმოქმნილ ნარჩენებთან, რის მართვაზეც ადგილობრივი მუნიციპალიტეტია პასუხისმგებელი.</p> <p>ქვე-პროექტი მოდიფიცირებულ გარემოში მდებარეობს. შესაბამისად, ზემოქმედება იქნება გარდამავალი და უმნიშვნელო (ხმაური, ემისიები, სამშენებლო ნარჩენები, სატრანსპორტო მოძრაობის და მისასვლელის დროებითი შეზღუდვა და სხვ.).</p> <p>ექსპლოატაციის ეტაპზე უნდა მოხდეს წარმოქმნილი მყარი ნარჩენების სათანადო მართვა, ეკოლოგიური ზემოქმედების შესამცირებლად.</p>
<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედების ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება გრძელვადიანი დადებითი სოციალური ზემოქმედება, რადგან ადგილობრივებს ექნებათ წვდომა თანამედროვე სკოლაზე, რომელიც ადაპტირებული იქნება შშმ პირებზე.</p> <p>ქვე-პროექტის საბოლოო მიზანია ადგილობრივი ბავშვებისთვის განათლების ხარისხის და განათლების მიღების პირობების გაუმჯობესება. სკოლის რეკონსტრუქცია უზრუნველყოფს მყისიერ სარგებელს მისი მომხმარებლებისთვის, რაც გულისხმობს გაუმჯობესებულ სასწავლო სივრცეებს, სათამაშო მოედნებს, ყოველდღიურ სასწავლო აქტივობებსა და ზოგადად, გაუმჯობესებულ ინფრასტრუქტურასა და საცხოვრებელ პირობებს. სასარგებლო იქნება გრძელვადიანი სოციალური ზემოქმედებაც, რადგან ადგილობრივ ბავშვებსა და მოსწავლეებს სკოლაში ექნებათ გაუმჯობესებული საგანმანათლებლო და სამუშაო პირობები, მოსახლეობას გაეზრდება შემოსავალი, როგორც (პროექტის) განხორციელების პროცესში (მუშების დასაქმება), ასევე მშენებლობის შემდგომ.</p> <p>ქვეპროექტი შექმნის დროებით და ზოგიერთ შემთხვევაში, მუდმივ სამუშაო შესაძლებლობებს ადგილობრივებისთვის (როგორც მამაკაცებისთვის, ასევე ქალებისთვის), რადგან მათი დასაქმება შესაძლებელი იქნება როგორც რეაბილიტაციის, ასევე მოვლა-პატრონობის ეტაპებზე.</p> <p>უარყოფითი ზემოქმედება მოკლევადიანია და შეზღუდულია სამშენებლო ტერიტორიით. აღნიშნული დაკავშირებულია ზემოთ აღწერილ შესაძლო</p>

შეწუხებასთან.
ქვეპროექტით გათვალისწინებულია სკოლის შენობის ადაპტირება შშმ
პირებისთვის.
ქვეპროექტით მიწის შეძენა, განსახლება ან ეკონომიკური
ადგილმონაცვლეობა (მაგ. ოფიციალური, ან არაოფიციალური მოვაჭრეები)
გათვალისწინებული არა რის.

(B) შემარბილებელი ღონისძიებები

<p>რა ალტერნატივებ ი იქნა განხილული დაპროექტების ას?</p>	<p>სკრინინგის ეტაპზე არ განიხილებოდა პროექტის ალტერნატივა, რადგან სკოლის შენობა დასაპროექტებელია პროექტირება-მშენებლობის ხელშეკრულების ფარგლებში. სკოლის პროექტი დაავმაყოფილებს სასკოლო შენობებისთვის მიღებულ ეროვნულ სტანდარტებს და პროექტის მახასიათებლებისთვის შეირჩევა საუკეთესო შესაძლო ალტერნატივები, რომლებიც შესაძლოა მორგებული იყოს ინდივიდუალურ ადგილებსა და მოთხოვნაზე.</p>
<p>ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებ ული?</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების დროს მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება გარემოზე მარტივად არის შესაძლებელი სამშენებლო სამუშაოების სათანადო მართვის შედეგად. კონტრაქტორის პასუხისმგებლობას წარმოადგენს: ნარჩენების გატანა ნებადართულ ადგილას, მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერების მასალის გამოყენება, ან ლიცენზირებული მომწოდებლებისგან მასალების მიღება, წყლის და ნიადაგის დაბინძურების თავიდან აცილება (საწვავის დაღვრა აღჭურვილობის მწყობრიდან გამოსვლის გამო, ბეტონის დაღვრა და სხვ.), მოსახლეობის შეწუხების (ხმაური, მტვერი, ემისიები) პრევენცია - სამუშაოების წარმოების/მიწოდების, სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სწორი გრაფიკის ჩამოყალიბებით და სამშენებლო მექანიზმების გამართული მდგომარეობის უზრუნველყოფა.</p> <p>აუცილებელია სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება, საწვავის და საპოხი მასალების გაუზონვაზე; ყველა მექანიზმის ექსპლოატაცია და მოვლა-პატრონობა უნდა განხორციელდეს ისე, რომ ყველა სახის გაუზონვა და მასალების დაღვრა მინიმუმადე იქნას დაყვანილი; კონტრაქტორი ვალდებულია, რომ მოახდინოს დასაწყობების ადგილების ორგანიზება და გადახურვა. მასალების დასაწყობების ადგილები დაცული უნდა იყოს წყალგაუმტარი გადახურვით, რათა არ მოხდეს მათი გამორეცხვა ძლიერი წვიმების და წყალდიდობების დროს; იკრძალება მანქანების ტექნიკური მოვლა-პატრონობის პუნქტების მოწყობა ნებისმიერი წყლის ობიექტიდან 50 მეტრში.</p> <p>ქვეპროექტის განხორციელების პროცესში მოხდება გამაფრთხილებელი ნიშნების გამოყენება და სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მართვა</p>

	<p>ობიექტის გარშემო.</p> <p>აზბესტის შემცველი ნარჩენების განკარგვა დიდ ყურადღებას მოითხოვს, რათა თავიდან იქნას აცილებული მუშების და მიმდებარე თემების ჯანმრთელობის დაზიანება და უსაფრთხოების დარღვევა და გარემოს დაბინძურება.</p> <p>შემარბილებელი ღონისძიებების სახით გამოყენებული იქნება პირადი დამცავი აღჭურვილობის პერმანენტული გამოყენება, სამუშაო ადგილის მორწყვა, სახიფათო ნარჩენების ცალკე უსაფრთხო ადგილზე შენახვა და მისი დროული განთავსება განსაზღვრულ ნაგავსაყრელზე, რომელსაც მართავს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია. ადგილობრივი მაცხოვრებლები წინასწარ მიიღებენ გაფრთხილებას აზბესტის შემცველი მასალის ხელახლა გამოყენებასთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის რისკების შესახებ და უზრუნველყოფილი იქნება მათი თანხმობა ამ მასალის განკარგვის შესახებ.</p> <p>საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება მშენებლობის წარმოების პროცესში მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს, რადგან საცხოვრებელი სახლები ქვე-პროექტის სიახლოვესაა განლაგებული. კონტრაქტორის პასუხისმგებლობას წარმოადგენს კონკრეტული ღონისძიებების გატარება ადგილობრივებზე ზემოქმედების შესარბილებლად; აღნიშნული მოიცავს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მოსახლეობის ინფორმირებას მოსალოდნელი სამუშაოებისა და მუნიციპალური სერვისების დროებითი შეზღუდვების შესახებ, მსგავსი შეზღუდვების არსებობის შემთხვევაში; უნდა მოხდეს ასევე სამუშაო საათების შეზღუდვა დღის განმავლობაში, სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების მოძრაობის სიჩქარის შეზღუდვა, ხმაურის და მტვრის ემისიების მინიმუმამდე დაყვანა და სხვ.</p> <p>სამშენებლო სამუშაოების წარმოების პროცესში მნიშვნელოვანი ხასიათის საფრთხეების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის - შესაბამისი სამშენებლო პრაქტიკის და უსაფრთხოების პროცედურების გამოყენების გამო.</p>
--	--

	<p>საპროექტო ტერიტორიაზე აღინიშნება ბალახის საფარი და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა. სამუშაოების შედეგად მოხდება ნაყოფიერი ფენის მოშიშვლება, რომელიც მთლიანად დაექვემდებარება ხელახალ გამოყენებას - კეთილმოწყობის სამუშაოების დროს. მიწის სამუშაოების დაწყებამდე მოხდება საპროექტო ტერიტორიის გასუფთავება ბალახის ტიპის მცენარეებისაგან, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა კი მოიხსნება და დასაწყობდება - დროებით.</p>
წარსულში განხორციელებულ ი მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებუ ლი ქვე-პროექტის დიზაინში?	<p>საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს (მგფ) ფართო გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და ფართომასშტაბიანი შენობების (მათ შორის საჯარო სკოლების და ბაღების), გზების და ქუჩების მშენებლობის ქვე-პროექტების განხორციელებაში. მსგავსი პროექტების განხორციელების საფუძველზე მიღებული გამოცდილების შესაბამისად, ტექნიკური პროექტით გათვალისწინებულია არა მხოლოდ სკოლის რეაბილიტაცია, არამედ გათბობის, ვენტილაციის და სახანძრო სისტემის, ასევე ცხელი წყლის მიწოდების, განათების სისტემების და ენერგოფექტურობის პოტენციალის გაუმჯობესება და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება - ენერგო ეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით.</p> <p>სკოლის ინფრასტრუქტურა ადაპტირებული იქნება შშმ პირების მიღებისა და მათთვის შესაბამისი სერვისების მიწოდებისთვის.</p>
ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე- პროექტის მომზადების პროცესში და	<p>პროექტი შემუშავებული იქნა საქართველოს განათლების, მეცნიერების და ახალგაზრდობის სამინისტროს მიერ, ადგილობრივ რესურსცენტრთან ერთად, არსებული მდგომარეობის საპასუხოდ.</p> <p>საკონსულტაციო შეხვედრის დეტალები (თრიღი, დრო და საკონტაქტო ინფორმაცია) აისახება განცხადებაში. განცხადებები გაიკვრება ქეპროექტის ტერიტორიის სიახლოვეს, ქუჩებში, ასევე სკოლის საინფორმაციო დაფაზე და</p>

<p>გათვალისწინებული იქნა თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ?</p>	<p>აიტვირთება მგფ-ის და სამინისტროს ვებგვერდებზე.</p> <p>საჯარო განხილვა მოეწყობა MDF და სამინისტროს მიერ. საჯარო განხილვას დაესწრება ყველა დაინტერესებული მხარე, მათ შორის სკოლის მოსწავლეების მშობლები. საჯარო საკონსულტაციო შეხვედრის ზუსტი დროისა და ადგილის შესახებ ინფორმაცია მინიმუმ 10 დღით ადრე გახდება ცნობილი.</p>
--	---

(გ) კატეგორიზაცია და დასკვნა

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
2. ქვე-პროექტი მიღებულია

ქვე-პროექტის მომზადება მოითხოვს:

1. მცირემასშტაბიანი სამშენებლო და სარეაბილიტაციო
საქმიანობების გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის
საკონტროლო სიის შევსებას
2. გარემოსდაცვით და სოციალურ განხილვას,
გარემოსდაცვითი და სოციალური
მართვის გეგმის მომზადების ჩათვლით

ქვე-პროექტის სოციალურ და კულტურულ რესურსებზე ზემოქმედების სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის ობიექტების მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	X	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას სამეურნეო რესურსებზე, როგორიცაა მიწა, საძოვრები, წყალი, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		X
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლეობას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შეძენა (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) ?		X
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბეღელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		X
თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იმულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.			

ინფორმაცია კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა პროექტი მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?		X
თუკი პასუხი კითხვაზე 5 არის „დიახ“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.11 ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით მოპოვებული მასალების მართვა უნდა განხორციელდეს OP/BP-სა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.			

გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის დასახელება	პროექტი ინკლუზიურობა, ინოვაცია და ხარისხი (საქართველო, I2Q)
ქვე-პროექტის დასახელება	ყვარლის საჯარო სკოლის მშენებლობა
Scope of site-specific activity	<p>ყვარლის №1 საჯარო სკოლის მშენებლობის პროექტი ყვარლის მუნიციპალიტეტში - ინკლუზიურობის, ინოვაციისა და ხარისხის (საქართველო (I2Q)) პროექტის ფარგლებში განხორციელებულ ერთ-ერთ პროექტს წარმოადგენს.</p> <p>ქვე-პროექტი მდებარეობს ქალაქ ყვარელში, ილია ჭავჭავაძის #49-ში. მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდია 57.06.61.000.043, ფართობი 9980 მ2. ნაკვეთი სახელმწიფო საკუთრებაშია. ქვე-პროექტი თბილისიდან 142 კილომეტრითაა დამორჩებული, მდებარეობს ქალაქის ცენტრალურ ქუჩაზე, მჭიდროდ დასახლებულ უბანში.</p> <p>საქართველოს რეგიონების სეისმური დარაიონების შესწორებული სქემის მიხედვით, ქვე-პროექტის უბანი ხვდება 9-ბალიან სეისმური აქტივობის ზონაში MSK64 სკალის შესაბამისად (საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანება №1-1/2284, ქ. 2009 წლის 7 ოქტომბერი).</p> <p>ყვარლის №1 საჯარო სკოლა ამჟამად ფუნქციონირებს ყვარლის N2 საჯარო სკოლის ტერიტორიაზე. ყვარლის ახალი სკოლის შენობის ასაშენებლად გამოყოფილ მიწის ნაკვეთზე ნაწილობრივ დანგრეული ძველი შენობა მდებარეობს. ამ ქვე-პროექტის ფარგლებში, ტერიტორია გაიწმინდება ძველი შენობის დარჩენილი ნაწილებისგან და მომზადდება სამშენებლო სამუშაოებისთვის. ნგრევის სამუშაოების დროს სავარაუდოა დაახლოებით 8,792 ტონა სამშენებლო ნარჩენის (ბეტონი და აგური) წარმოქმნა, რაც</p>

	<p>საჭიროებს განკარგვას. აზბესტის შემცველი ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ქვეპროექტი ითვალისწინებს სამსართულიანი შენობის მშენებლობას (საერთო ფართი 8200 მ²) და ტერიტორიის მოწყობას/გამწვანებას. კორპუსს პირველ სართულზე ექნება სადარბაზო, საიდანაც დერეფნები ორი მიმართულებით დაუკავშირდება იმავე სართულზე არსებულ სხვა სივრცეებს, მეორე/მესამე სართულზე კიბე და კიბეზე სივრცეები, საიდანაც დამატებითი გასასვლელები მოეწყობა.</p> <p>პირველ სართულზე განთავსდება ცენტრალური შესასვლელი ფოიე, ბიბლიოთეკა, ექიმის ოთახი, ადმინისტრაციული ბლოკი, სასადილო, საკოლო მზაობის პროგრამის ზონა და ოთხი დაწყებითის საკლასო ოთახი. გარდა ამისა, პირველ სართულზე განთავსდება ორი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების საკლასო ოთახი, ხელოვნების კლასები, ლაბორატორია, დაწყებითი სკოლის საკლასო ოთახები, სკოლის საწყობი, სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების ოთახი და პატარა მრავალფუნქციური ოთახი. მეორე და მესამე სართულზე განთავსდება კლასები უფროსკლასელებისთვის და ორი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების კლასი. მეორე და მესამე სართულებზე შესვლა შესაძლებელი იქნება როგორც კიბეებით, ასევე ლიფტით, რომელთა კაბინის ზომებიც მორგებულია ინვალიდის ეტლით მოსარგებლე პირისთვის განკუთვნილი კაბინის ზომებზე.</p> <p>ქალაქი ყვარელი უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის, ბუნებრივი აირის, კანალიზაციისა და წყლის ცენტრალიზებულ მიწოდებას.</p> <p>ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგ სამუშაოებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • არსებული შენობების დემონტაჟი და ნარჩენების გატანა. • მოსამზადებელი სამუშაოები: არსებული მავთულის ღობეების გამაგრება, დროებითი ნაგებობების დამონტაჟება, როგორიცაა მუშათა გასახდელები, დაცვის ჯიხურები, მასალების შესანახი ადგილები, აგრეთვე
--	--

	<p>საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენების შესანახი ადგილები.</p> <ul style="list-style-type: none"> • მთავარი შენობის მშენებლობა; • საქვაბის მშენებლობა; • ახალი სპორტული დარბაზის მშენებლობა; • შენობის წყალმომარაგების, ელექტროენერგიის და გაზმომარაგების, გათბობის და ვენტილაციის შიდა ქსელების მონტაჟი; • გარე წყალმომარაგების, ელექტროენერგიის, გაზმომარაგებისა და ინტერნეტის ქსელების მონტაჟი და მათი მიერთება არსებულ მუნიციპალურ ქსელებთან; • სახანძრო და ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემების მონტაჟი. <p>მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელია 8792 ტონა სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების წარმოქმნა, რომელიც განთავსდება თელავის ნაგავსაყრელზე, რომელსაც მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია მართავს. ასევე, გაითხარა 8 360 მ3 ნიადაგი, საიდანაც 2100 მ3 უკუჩაყრას მოხმარდება. ქვე-პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო იქნება 150-200 მ3 ნიადაგის ზედა ფენის მოცილება, რომელიც დროებით შეინახება სამშენებლო მოედანზე საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად. ნიადაგის ზედა ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და აღდგენის შესახებ. მშენებლობის შემდეგ, ნიადაგის ზედა ფენა ხელახლა იქნება გამოყენებული ქვე-პროექტის ფარგლებში გამწვანების სამუშაოებისთვის.</p>	
ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	<p>სამუშაო ჯვალის ხელმძღვანელი:</p> <p style="text-align: center;">შირო ნაკატა</p>	<p>გარემოს დაცვისა და უსაფრთხოების სპეციალისტები</p> <p style="text-align: center;">დარეჯან კაპანაძე - გარემოს დაცვა დავით ჯიჯელავა - სოციალური</p>

საკითხები			
განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)	განმახორციელებელი ერთეული: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი	სამუშაოთა ზედამხედველი: კომპანია Eptisa Servicios de Ingenieria S.L. Spain	მშენებელი კონტრაქტორი: შპს „ბალავარი“
ადგილმდებარეობის აღწერა			
ინსტიტუციის დასახელება, რომლის საკუთრების მშენებლობაც არის დაგეგმილი	ყვარლის საჯარო სკოლა		
ინსტიტუციის მისამართი, რომლის საკუთრების მშენებლობაც არის დაგეგმილი	ყვარელი, ჭავჭავაძის 49 ტელ: (352) 22 02 05, (577) 12 23 01 ელფოსტა: kwareli1@mes.gov.ge		
ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე	მიწის ნაკვეთი სახელმწიფო საკუთრებაშია		

(ოფიციალურად/არ აოფიციალურად)	
<p>ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო, ობიექტის გარშემო არსებული სოციო- ეკონომიკური კონტექსტი</p>	<p>ყვარელი — ქალაქი საქართველოში, კახეთის რეგიონის ჩრდილო-აღმოსავლეთით, ყვარლის მუნიციპალიტეტის ცენტრი. იგი მდებარეობს ალაზნის ხეობაში, მდინარეების ბურსის და დურუჯის (ალაზნის მარცხენა შენაკადები) შუა, ზღვის დონიდან 450 მეტრზე, თბილისიდან 134 კმ მანძილზე, რკინიგზის სადგურ მუკუზანიდან 26 კმ-ში. ყვარელში ზომიერად ნოტიო სუბტროპიკული ჰავაა. მას ახასიათებს ზომიერად ცივი ზამთარი და ცხელი ზაფხული. საშუალო წლიური ტემპერატურა $12,5^{\circ}\text{C}$, იანვარი — 1°C, ივლისი — $23,6^{\circ}\text{C}$; აბსოლუტური მინიმუმი -23°C, აბსოლუტური მაქსიმუმი -38°C.</p> <p>2014 წლის აღწერის მონაცემებით ქალაქი 7739 ადამიანი ცხოვრობს. ყვარელი — ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულია აღმოსავლეთ საქართველოში, კახეთის მხარის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში. 1917 წლამდე ყვარლის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია შედიოდა თბილისის გუბერნიის თელავის მაზრაში; 1921 წლის ადმინისტრაციული დაყოფით ყვარლის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია კვლავ თელავის მაზრას გადაეცა. 1930 წლიდან ცალკე თლექად ჩამოყალიბდა. ამჟამად იგი მუნიციპალიტეტია. ქალაქი ყვარელი, რომელიც მდებარეობს მდინარეების ბურსა და დურუჯის შესართავთან, ქალაქს 1964 წლიდან წარმოადგენს.</p> <p>მისი ფართობი: $1000,8 \text{ კმ}^2$.</p> <p>გეოგრაფია: ყვარლის მუნიციპალიტეტს ესაზღვრება სამი ადმინისტრაციული მუნიციპალიტეტი (თელავის მუნიციპალიტეტი, გურჯაანის მუნიციპალიტეტი, ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი) და დაღესტნის ავტონომიური რესპუბლიკა. მუნიციპალიტეტის ფართობია $1000,8 \text{ კმ}^2$. სასოფლო-სამეურნეო მინდვრებს უკავია 80266 ჰა (36%), ხოლო ტყით დაფარული მთლიანი ფართობია 58600 ჰა (27%).</p>

	<p>ყვარლის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია მიეკუთვნება ზომიერად ნოტიო სუბტროპიკული კლიმატის რეგიონს. დაბლობში ზღვის დონიდან 1000–1200 მეტრზე სახასიათოა ზომიერად ცივი ზამთარი და თბილი ზაფხული; ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 8-9 °C. ზღვის დონიდან 1700–1800 მეტრზე შეინიშნება ცივი ზამთარი და ხანგრძლივი ცივი ზაფხული, ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 5-6 °C-ია. 1800 მეტრზე ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა ეცემა 3-4 °C-მდე. საშუალო წლიური ნალექი მერყეობს 795 მმ-დან 938 მმ-მდე, ზონების მიხედვით. ნალექების მაქსიმალური რაოდენობა მაისში მოდის, მინიმალური კი იანვარში.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტს ახასიათებს მდინარეების ფართო ქსელი, რომლებიც წარმოდგენილია მდინარე ალაზნით და მისი შენაკადებით (შოროხევი, ბურსა, დურუჯი და სხვ.). 2014 წლის მონაცემებით მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა შეადგენს 29827 ადამიანს. მუნიციპალიტეტში სულ 22 დასახლებული პუნქტია.</p> <p>რელიეფი: ყვარლის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია შეიძლება დაიყოს ორ ძირითად ნაწილად - ვაკე და მთიან. მუნიციპალიტეტში ამღლებული ადგილები გვხვდება ჩრდილოეთით კახეთის კავკასიონისა და მისი სამხრეთი განშტოებების სახით. რაც შეეხება ალაზნის ველს, ის ყვარლის მუნიციპალიტეტის სამხრეთ ნაწილშია.</p> <p>კახეთის კავკასიონი ვრცელდება საჯიხვეს ზემოდან მუნიციპალიტეტის ჩრდილოეთ ნაწილში მდებარე განშტოებამდე. კახეთის კავკასიონი აგებულია მირითადად იურული ფენებით, გვხვდება აგრეთვე პალეოზოური ქანები და ცარცული ნალექები.</p> <p>კახეთის კავკასიონზე არის მწვერვალები - ხუბიარა (3104 მ), ჭელთისთავისწვერი (3053 მ), ასკადისთავისწვერი (3047 მ) და ნინიკაციხე (3117 მ).</p> <p>უღელტეხილებიდან აღსანიშნავია კადორი (ზღვის დონიდან 2363 მ),</p>
--	---

	<p>რომელიც კახეთს დაღუსტანთან აკავშირებს. აღსანიშნავია მუშავისა და დურუჯის უღელტეხილებიც.</p> <p>მუნიციპალიტეტის ფარგლებში კახეთის კავკასიონის განშტოებებიდან ვრცელდება გირგალი-საჯიხის, ბურიანის, ენძელის, ლანჯაურის, სატიბისგორის, საკარაულოს, ფოხალის, ცილოგორის და ჩადუნის ქედები. ეს ქედები ხასიათდება ვიწრო ქედებითა და ციცაბო ფერდობებით.</p> <p>ყვარლის დასავლეთით, მდინარე დურუჯის მარჯვენა მხარეს არის კუდიგორას დაბალი ქედი, რომელიც წარმოადგენს მდინარეების დურუჯისა და ჩელთის წყალგამყოფს და ფოხალის ქედის უკიდურეს სამხრეთ ბოლოს. კუდიგორას ქედის სიმაღლე 500 მ-დან 800 მ-დე მერყეობს. მასზე ფორმირებულია კუდიგორას მთა. იგი ნაგებია ზედაპირული და ვალანგინის ქვიშაქვებითა და კირქვებით.</p> <p>მნიშვნელოვანი ოროგრაფიული ერთეულებია მდინარეების დურუჯის, ჩელთის, ინწობისა და ბურსას ხეობები.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) დურუჯის ხეობა. მას ესაზღვრება ნინიკაციხე-ზურგისმვლის მთავარი ქედის მონაკვეთი, წილაგორისთავისა და ფოხალის ქედები. მიედინება მდინარე დურუჯი, რომელიც არის 14,6 კმ (სწორ ხაზზე), რეალურად 19,8 კმ. დურუჯის მთავარი მწვერვალები მდებარეობს 735 მეტრის აბსოლუტურ სიმაღლეზე. 2) ჩელთის ხეობა. ესაზღვრება ხუბიარანინიკაციის მთავარი ქედის, ბურიანისერისა და ფოხალის ქედების მონაკვეთი. მიედინება მდინარე ჩელთი, რომლის სიგრძე (ნინიკაციის მთიდან სოფელ შილდამდე) პირდაპირ ხაზზე 17,5 კმ-ია, რეალურად კი 18,9 კმ. 3) ინწობის ხეობა. მას ესაზღვრება მთავარი კადორისმთა-ხუბიარის ქედის მონაკვეთი, საჯიხვესა და ბურიანისერის ქედები. მდინარე ინწობის სიგრძე (კადორის უღელტეხილიდან სოფელ საბუემდე) პირდაპირ ხაზზე 20 კმ-ია, რეალურად კი 24,4 კმ. ინწობის მთავარი შენაკადია მდინარე ბოლია, რომელიც მიედინება მდინარის მარჯვენა მხარეს. 4) ბურსას ხეობა. ხეობა იწყება მთავარი ქედის კალთიდან, დიდგორის
--	---

	<p>მთასთან და შემოსაზღვრულია ლანჯაურის და წილაგორისთავის ქედებით. მდინარე ბურსას სიგრძე (დიდგორის მთის ძირიდან ბურსას წყალსაცავამდე) პირდაპირ ხაზზე 10,1 კმ-ია, რეალურად - 12, კმ.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტის სამხრეთი ნაწილი გაშლილია ალაზნის მთათაშორის აკუმულაციურ ვაკეზე, რომლის სიმაღლე მუნიციპალიტეტის ფარგლებში 240-400 მეტრია. სანავარდოს მახლობლად დაბლობის სიმაღლე 310 მ-ის, გავაზთან - 255 მ. ალაზნის ვაკეს ახასიათებს ბრტყელი ზედაპირი და გამომავალი კონუსები. იგი აგებულია ახალგაზრდა ალუვიური ნალექებით - რიყის ქვიშითა და თიხებით.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტი ხასიათდება ლამაზი, საინტერესო და მეტად მიმზიდველი ბუნებით. მისი მთები, მდინარეები, ღირსშესანიშნავი არქიტექტურული ძეგლები ნამდვილად გამორჩეულია.</p> <p>შიდა წყლები: ყვარლის მუნიციპალიტეტი ხასიათდება მდინარეთა მჭიდრო ქსელით, რაც დამოკიდებულია რელიეფზე/რელიეფზე და კლიმატურ პირობებზე. მთავარი არტერია მდინარე ალაზანია, რომელიც სამხრეთ ნაწილში თელავისა და გურჯაანის მუნიციპალიტეტების საზღვარზე დაახლოებით 35 კმ-ზე (სწორ ხაზზე) მიედინება. მთისწინეთის ბორცვიან ზონას ჰყოფს ალაზნის მარცხენა შენაკადები (ინწობა, დურუჯი, ჩელთი და სხვ.), რომლებიც საკმაოდ შორს შედიან დაბლობის ტერიტორიაზე.</p> <p>განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს დურუჯი, რომელიც შავ-თეთრი დურუჯის შეერთების შედეგად იქმნება. დურუჯის კალაპოტი შეჭრილია. ზემო წელში მისი აუზი ჭაობიანია, ქვემო წელში შედარებით განიერი. დურუჯის კალაპოტი კლდოვანია. დაბა ყვარლის მიდამოებში, ხეობის ფსკერს მთლიანად უჭირავს გამომყვანი კონუსი, რომელზედაც მდ. ყვარლის ქვემოთ დურუჯი მის მარცხენა მხარეს ალაზნისკენ მიედინება რამდენიმე ხეობის სახით. მდინარე საზრდოობს წვიმისა და თოვლის წყლით. საშუალო წლიური ხარჯია - 1,06 მ³/წ. დურუჯი ქმნის ქსელის მსგავს მიზიდულობის კონუსს, ყვარელთან კონუსის სიგრძე 10 კმ, სიგანე 6,5 კმ. ეს არის ძლიერი</p>
--	--

	<p>ღვარცოფი, რომელმაც არაერთხელ დააზიანა ქალაქი ყვარელი. დურუჯზე არაერთხელ იქნა მიღებული ზომები წყალდიდობის შესაჩერებლად, მაგრამ ძირითადად უშედეგოდ. დურუჯის ზემო წელში პერიოდულად წარმოიქმნება ტიპიური სტრუქტურული წყალდიდობა, რომლის დროსაც ჩამონადენმა შეიძლება მიაღწიოს 200 მ³/წმ-ს.</p> <p>ალაზანი: მდინარეები: ბურსა (სიგრძე 27 კმ), ჩელთი (სიგრძე 28 კმ), ინწობა (სიგრძე 22 კმ), ლოპოტა (სიგრძე 33 კმ), არეში (სიგრძე 36 კმ), ავანიხევი (სიგრძე 28 კმ) და სხვა. კახეთის კავკასიონის სამხრეთ კალთიდან მიედინება აღნიშნული მდინარეების მცირე შენაკადებიც, როგორიცაა მდინარეები ფატმასური მარჯვენა შენაკადით (ბურსის აუზი), ნაკოლაურწყალი (ლოპოტის მარჯვენა შენაკადი), ბოლია (მდ. ინწობის მარჯვენა შენაკადი), ბასკინთელა (ჩელთის მარჯვენა შენაკადი). მდინარე, შოროხევი, ქვაცერისწყალი (მარცხნივ ბოლო ორი მდინარე). ავანისხევის შენაკადი), უჭარა (მდ. ალაზნის აუზი) და სხვა.</p> <p>მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ასევე მიედინება მცირე მდინარეები, რომლებიც სათავეს თავად მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე იღებს. ასეთი პატარა ხევები განსაკუთრებით უხვად არის მუნიციპალიტეტის აღმოსავლეთ ნაწილში. დურუჯის გარდა, მდინარე შოროხევი და მდინარე ახალსოფლისხევი ახალსოფლის მიდამოებში ქმნის დიდ ამოდების კონუსს. მიზიდულობის კონუსებზეა გაშლილი ქალაქი ყვარელი, ასევე სოფლები ენისელი, შილდა და სხვა. შერეული კვების ტიპს მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მდინარეები. მიწისქვეშა წყლები ძირითადად ხელს უწყობს მცირე მდინარეების კვებას.</p> <p>მდინარე დურუჯის მარჯვენა მხარეს, ზღვის დონიდან 430 მეტრის სიმაღლეზე შეიქმნა ყვარლის წყალსაცავი, რომელიც კეთილმოწყობილია. სიგრძე დაახლოებით 1 კმ. წყალსაცავი გამოიყენება სარწყავად და დასასვენებლად.</p> <p>კლიმატი: ყვარლის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია მიეკუთვნება</p>
--	--

	<p>ზომიერად ნოტიო სუბტროპიკულ რეგიონს.</p> <p>დაბალ მთებში ზღვის დონიდან 1000-1200 მეტრზე ვითარდება ზომიერად ცივი ზამთარი და თბილი ზაფხული, სადაც ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 8-9 °C-ია. მაღალმთიანეთში ზღვის დონიდან 1700-1800 მეტრზე არის ცივი ზამთარი და გრძელი ცივი ზაფხული, სადაც ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 5-6 °C-ია. 1800 მეტრზე მაღლა ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 3-4 °C-ია.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტის სამხრეთით (ალაზნის ველი) საშუალო წლიური ტემპერატურაა 12,5 °C, აბსოლუტური მაქსიმუმი - 38 °C. მინიმუმი - - 23 °C. საშუალო წლიური ნალექი 795 მმ-დან 938 მმ-მდე მერყეობს. ნალექების მაქსიმალური რაოდენობა (წლიური ჯამურიდან 19%) მაისში მოდის, მინიმალური კი იანვარში (წლიური ჯამის 2%).</p> <p>მთაში ყოველწლიურად 1100-2000 მმ ნალექი მოდის.</p> <p>ნიადაგები: ყვარლის მუნიციპალიტეტში ჭარბობს ალუვიური მდელოს ტყის არაკარბონატული თიხნარი ნიადაგები, მაგრამ რელიეფიდან და ზოგადი მიკროგეოგრაფიული პირობებიდან გამომდინარე, სხვა ტიპის ნიადაგებიც გვხვდება აქა-იქ მცირე ნაკვეთების სახით. მთისწინეთში, ახალსოფლის, ყვარლის, ენისელისა და სხვა რაიონებში გვხვდება წვრილი, ალუვიური და პროლუვიური ნიადაგები. ჩელტისა და ინწობის ხეობებში გვხვდება ალუვიური მდელოს არაკარბონატული თიხნარი ნიადაგები. მდინარე დურუჯის აუზში ნიადაგის რამდენიმე სახეობაა გამოხატული, მაგ. ტყის ყავისფერი ნიადაგები, წაბლისფერი, ნაკლებად განვითარებული გარეცხილი წაბლისფერი ნიადაგები და პროლუვიური და დელუვიური ნიადაგები.</p> <p>ალაზნის ველის მარცხენა სანაპიროზე ჭარბობს არაკარბონატული ალუვიური ნიადაგები, მაგრამ ზოგან, სადაც ზედაპირზე ამოდის იურული კირქვები, მათ ქერქზე განვითარებულია ალუვიური მდელოს თიხნარი კარბონატული ნიადაგები. გავაზის სამხრეთით გავრცელებულია ნოტიო</p>
--	---

	<p>მდელოების მძიმე თიხნარი ნიადაგები.</p> <p>ლანდშაფტები: ყვარლის მუნიციპალიტეტში გამოიყოფა ლანდშაფტის შემდეგი ტიპები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • აკუმულაციური ბარის მდელო ტყის მცენარეულობითა და ალუვიური ნიადაგებით; • ბარის ტყე ბუჩქოვანი და ალუვიური ნიადაგებით ექსტრაქციის კონუსებით; • ზომიერად ნოტიო ამინდი მუხნარ-ბუჩქნარით და ბარდებით, ბნელ ტყის ნიადაგებზე; • ზომიერად ნოტიო ამინდი ფართოფოთლოვანი ტყით (ჭარბობს წიფელი) ბნელ ტყის ნიადაგებზე; • სუბალპური ტყე-მდელო მთის მდელოს ნიადაგებზე; • ალპური მდელოები მთის მდელოს ნიადაგებზე. <p>ფლორა: ყვარლის მუნიციპალიტეტში გავრცელებულია კახეთის ლეშამბიანის ტყის ტიპი. ტყეები შედარებით კარგად არის შემონახული შოროხევის შესართავთან, წიწვანანცერსა და გავაზის აღმოსავლეთით, ალაზნისპირასთან, დურუჯის შესართავთან და ა.შ. ეს ტყე შედგება დაბლობის მუხისგან, ვერხვისაგან, ზოგან გვხვდება მურყანი., არყი და სხვა. გავრცელებულია ლეშამბო, კატაბარდა, გვედვეცი, ეკალღიჩი და სხვა.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტში ზღვის დონიდან 1400 მ-მდე მუხასთან შერეული წიფლის ტყეა. ასევე გვხვდება კუნელი, რქოვანას ალუბალი, გარეული ქლიავი (<i>Prunus cerasifera</i>) და სხვა.</p> <p>ფაუნა: ყვარლის მუნიციპალიტეტში საკმაოდ გავრცელებულია ფაუნა. ჩრდილოეთით, კახეთის კავკასიონის ტყეებში გვხვდება მურა დათვი, ირემი, შველი. საკმაოდ ბევრია გარეული ღორი, თითქმის ყველგან გვხვდება კურდღლელი, მგელი, მელა, კვერნა, გარეული ღორი და ა.შ. არსებობს</p>
--	--

	<p>რამდენიმე სახეობის ფრინველი. აღნიშვნის ღირსია მწყერი, ფიფქია და ა.შ. ქვეწარმავლებს შორისაა კუები, ხვლიკები და გველები.</p> <p>მდინარეებში გვხვდება თევზის მრავალი სახეობა, რომელთა შორის აღსანიშნავია ხრამული, კარჩხალი, გოჭალა, მურწა, ლოქო, წვერა, და სხვ.</p> <p>მოსახლეობა: სოფლების უმეტესი ნაწილი ალაზნის ვაკეზეა გაშლილი, შედარებით მცირე მონაკვეთი კი მთიან მხარეშია. 2014 წლის აღწერის მონაცემებით ყვარლის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა 29827 იყო. განსახლების ძირითადი ტერიტორია ზღვის დონიდან 200-600 მეტრზე ვრცელდება.</p> <p>მოსახლეობის 74% სოფელში ცხოვრობს, დანარჩენი კი ქალაქში. უმეტესობა ქართველია. მცირე რაოდენობით ცხოვრობენ ავარები, ოსები და სხვები. მოსახლეობის სიმჭიდროვე უდრის 29,80 ადამიანს (1 კვ.კმ-ზე).</p> <p>ეკონომიკა: ყვარლის ადმინისტრაციულ ერთეულში მოსახლეობის შემოსავლის ძირითადი წყაროა მევენახეობა-მეღვინეობა, ერთწლოვანი კულტურები, ბოსტნეული და მებაღეობა და მეცხოველეობა. მუნიციპალიტეტში გავრცელებული ბუნებრივი საფრთხეებია ძლიერი წვიმა, წყალდიდობა, სეტყვა, მდინარის ნაპირების ჩამორეცხვა და ღვარცოფი. 2012 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტმა ადგილობრივი შემოსავლებისა და გათანაბრებითი ტრანსფერების ჩათვლით 9 447 000 ლარი შეადგინა.</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტში კარგად არის განვითარებული სოფლის მეურნეობა, ძირითადად მევენახეობა. სოფლის მეურნეობის ძირითადი დარგი მთელი სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან შემოსავლის 80%-ს უზრუნველყოფს. სასოფლო სამეურნეო მინდვრებს უჭირავს 35 945 ჰა. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ასევე განვითარებულია მეცხოველეობა, მეფრინველეობა და ა.შ. მეღვინეობა სწრაფად მზარდი ინდუსტრიაა, სადაც მრავალი ღვინის ქარხანა აღმოცენდა. აქ არის მსოფლიოში ცნობილი ყვერძნის მიკროზონა „ქინძმარაული“.</p>
--	---

	<p>მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს ტურისტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსები „ყვარლის ტბა“ და „ილიას ტბა“.</p> <p>განათლება: მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 21 საჯარო, 1 კერძო სკოლა და 21 საბავშვო ბაღი, ასევე 3 ალტერნატიული საბავშვო ბაღი. 2022 წლის მონაცემებით, სკოლის მოსწავლეთა რაოდენობა 3350-ს შეადგენს, ბალებში კი 1100 ბავშვია ჩარიცხული. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 7 ბიბლიოთეკა (6 სოფლის, 1 ქალაქის), 1 მოსწავლე ახალგაზრდობის ცენტრი და 7 მუსიკალური სკოლა.</p> <p>კულტურა: ყვარლის ფუნქციონირებს ქართული თეატრის დამაარსებლის კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახალხო თეატრი, რომელიც ძირითადად მოყვარული მსახიობებითაა დაკომპლექტებული.</p> <p>ანსამბლები</p> <p>ყვარლის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სკოლის ბაზაზე შექმნილი საბავშვო ფოლკლორული ანსამბლი „ხეურო“, სოფ. ფარი ქალთა ფოლკლორული ანსამბლი „ნელკარისი“, სოფელი ახალსოფლის ფოლკლორული ანსამბლი „კახელო“ და ხალხურ-ცეკვის ანსამბლი: ანსამბლი „როკვა“, ანსამბლი „ახალსოფელი“. ანსამბლი "კავკასიონი".</p> <p>ისტორიული ძეგლები და ღირსშესანიშნაობები: მუნიციპალიტეტში, პირველ რიგში, უნდა აღინიშნოს სოფელი გრემი, რომელიც მდებარეობს ზღვის დონიდან 480 მეტრზე. ვარაუდობენ, რომ გრემის ტერიტორიაზე მოსახლეობა გვიან ბრინჯაოს ხანაში უნდა გაჩენილიყო. გრემი ფეოდალურ ხანაში კახეთის ერთ-ერთი სავაჭრო-ეკონომიკური და კულტურული ცენტრი იყო. 1466 წელს გრემი კახეთის სამეფოს დედაქალაქი გახდა. გრემის ტერიტორიაზე შემორჩენილია ისეთი მნიშვნელოვანი არქიტექტურული ძეგლი, რომელიცაა გრემის მთავარანგელოზის ეკლესია. იგი აშენდა 1565 წელს კახეთის მეფე ლევანის მიერ.</p> <p>უამრავ ისტორიულ ძეგლს შორის აღსანიშნავია სოფელ შილდას ღვთისმშობლის ეკლესიის ნანგრევები, რომელიც ადგილობრივი</p>
--	---

	<p>მოსახლეობის მიერ ბარცხანას „ყოველთა წმინდანის“ სახელით არის ცნობილი. ასევე არსებობს გავაზის ღვთისმშობლის ძველი ეკლესია (VI ს.). ენისელში მდებარეობს აღდგომის საკათედრო ტაძარი (1574-1605 წწ.), ახლოს არის ყოფილი სოფელი შიხიანი. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარეობს ისტორიული ქალაქი ნეკრესი (დაარსებულია მეფე ფარნაჯომის მიერ ძვ. წ. II-I სს.)</p> <p>სხვა არქიტექტურული ძეგლებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გუმბათოვანი ეკლესია "კვარაცხოველი" სოფელ ჭიკანში (XV-XVII სს.) • III ათასწლეულის მზის ტაძრის ნანგრევები და ამავე პერიოდის სოფლის „ნელქარისი“ და სხვა. <p>გარდა ამისა, ყვარლის კულტურული ობიექტები, მუზეუმები და ღირსშესანიშნავი ისტორიული ადგილებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ილია ჭავჭავაძის მუზეუმი; • კოტე მარჯანიშვილის მუზეუმი; • ფულის მუზეუმი; • ყვარლის სახალხო თეატრი კოტე მარჯანიშვილის სახელს ატარებს; • გრემის მუზეუმი; • ყვარლის ციხე.
მასალების, მათ შორის შემავსებლების, განსაკუთრებით, წყლის და ქვების მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-	<p>არასახითათო ნარჩენების უახლოესი ლეგალური ნაგავსაყრელი ქვეპროექტის ტერიტორიის მახლობლად არის დაახლოებით 50 კმ-ის დაშორებით, რომელიც მდებარეობს თელავის მუნიციპალიტეტში.</p> <p>ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტში, მდინარე კაბალზე მდებარე უახლოეს ლიცენზირებულ კარიერამდე მანძილი დაახლოებით 28 კმ-ია.</p>

პროექტის განხორციელების ადგილიდან	
კანონმდებლობა	
ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის განხორციელებისათ ვის საჭირო ნებართვები	<p>I2Q პროექტი განხორციელებულია მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკის OP/BP 4.01 - გარემოსდაცვითი შეფასების შესაბამისად. აღნიშნული პოლიტიკის თანახმად, წარმოდგენილი ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა გარემოსდაცვითი „B“ კატეგორიის პროექტად და წარმოდგენილი დოკუმენტი (გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმა (ESMP)) სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის იქნა შემუშავებული - ბანკის სამოქმედო პოლიტიკის (OP/BP 4.01) და I2Q პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის ჩარჩო დოკუმენტის (ESMF) პრინციპების შესაბამისად.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სკოლის რეაბილიტაცია არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემას, თუმცა ეროვნული რეგულაციების თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) მშენებლობის ნებართვა გაცემული უნდა იქნას შესაბამისი მუნიციპალური სამსახურის მიერ. (ii) სამშენებლო მასალების შეძენა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (iii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); (iv) იმ შემთხვევაში თუ ყოველწლიურად კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება 120 კვ-ზე მეტი სახიფათო ნარჩენები, ან 200 ტონაზე მეტი არა-სახიფათო ნარჩენი, ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული მასალა, კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ნარჩენების მართვის გეგმა და შეათანხმოს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის

	<p>მეურნეობის სამინისტროსთან, მოამზადოს ანგარიში ნარჩენების ინვენტარიზაციის შესახებ, დანიშნოს გარემოს დაცვის მენეჯერი და მის შესახებ ინფორმაცია წარუდგინოს საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ნარჩენების მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად;</p> <p>(v) სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიასთან შეთანხმებულ ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე, ან ადგილობრივ (მუნიციპალურ) გამგეობასთან შეთანხმებულ ადგილას;</p> <p>(vi) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და დასაწყობება მოხდება საქართველოს მთავრობის №424 დადგენილებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.</p>
--	---

საჩივრების მოგვარების მექანიზმი

საჩივრების მოგვარების მექანიზმი პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ პირებს ამლევს მათთვის მიუღებელი სამუშაოების, ან გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობას.

საჩივრების მოგვარების მექანიზმის არსებობის შესახებ პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირები გაიგებენ საჯარო კონსულტაციების შედეგად და გავრცელებული ბროშურებით - სამუშაოების დაწყებამდე. შესაბამისი ინფორმაციის ამსახველი განცხადებები გაიკვრება ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის შენობების ჰოლებში განთავსებულ საინფორმაციო დაფებზე. ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირები მიიღებენ სრულ ინფორმაციას მათი უფლებებისა და პრეტენზიების ზეპირად, ან წერილობით გასაჩივრების პროცედურების შესახებ, როგორც მშენებლობის წინა, ასევე მშენებლობის და ექსპლოატაციის ეტაპებზე. საჩივრების მოგვარების მექანიზმის ამოქმედებასთან მიმართებაში, პრიორიტეტი მიენიჭება საჩივრების პრევენციას.

იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარი ვერ მოგვარდება ადგილობრივ დონეზე, საჩივრის შემოტანა მოხდება მგფ-ში. საჩივრების მონიტორინგის მიზნით, მგფ ახდენს ყველა მიღებული საჩივრის, შენიშვნების და იმის, თუ როგორ მოხდება საჩივრის მოგვარება - რეგისტრაციას. საჯარო კონსულტაციების პროცესში, ადგილობრივ მოსახლეობას ეცნობება საჩივრების მოგვარების

პროცესის შესახებ და ისინი მიიღებენ ინფორმაციას საკონტაქტო პირების თაობაზე.

განათლების და მეცნიერების სამინისტროს მხრიდან საკონტაქტო პირია მარინე ჟვანია (ტელ: +995 577 27 88 41, marina.zhvania@iit.gov.ge, 0102 თბილისი, დიმიტრი უზნაძის N 52);

მგე-ს მხრიდან საკონტაქტო პირია დავით არსენაშვილი (ტელ: +995 599 019 183, feedback@mdf.org.ge) და სალომე მეფარიშვილი (+995 599 952 067); მის: დ. აღმაშენებლის გამზ. #150, მე-4 სართული, 0112, თბილისი, საქართველო).

საჯარო კონსულტაცია

სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?	საჯარო კონსულტაციასთან დაკავშირებული ინფორმაცია აიტვირთება როგორც მგე-ის, ისე განათლების სამინისტროს ვებგვერდებზე და განთავსდება სკოლისა და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფებზე. საჯარო განხილვას დაესწრებიან განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და ყველა დაინტერესებული მხარის წარმომადგენლები, სკოლის მოსწავლეების მშობლების ჩათვლით. ინფორმაცია საჯარო კონსულტაციების ზუსტი დროისა და ადგილის შესახებ სულ მცირე 10 დღით ადრე გამოცხადდება.
--	---

დანართები

დანართი 1: ორთო-ფოტო
დანართი 2: გენ. გეგმა
დანართი 3: საკადასტრო ინფორმაცია
დანართი 4: საკადასტრო გეგმა
დანართი 5: ობიექტის ამსახველი ფოტოები
დანართი 6: საპროექტო ნახატები (3დ ვიზუალიზაცია და სხვ.)

ნაწილი B: ინფორმაცია უსაფრთხოების ღონისძიებების შესახებ

გარემოსდაცვითი / სოციალური სკრინინგი			
მოიცავს თუ არა ადგილზე აქტივობა რომელიმე ქვემოთ ჩამოთვლილს?	აქტივობა / საკითხი	სტატუსი	მოქმედებაში მოყვანილი აქტივობა
	1. რეაბილიტაცია	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	2. ახალი მშენებლობა	█ დიახ [] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	3. საკანალიზაციო წყლების გამწმენდი ინდივიდუალური სისტემა	█ დიახ [] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	4. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	5. მიწის შეძენა ¹	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	6. ზემოქმედება მიწით და საკუთრებით სარგებლობაზე	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	7. სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები ²	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი F
	8. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[] დიახ █ არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი G

¹ მიწის შესყიდვა გულისხმობს ადამიანთა ადგილმონაცვლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შეღახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შეძენილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს - ჯიხურებს) მიწაზე, რომლიც შეძენაც მიმდინარეობს.

² ტოქსიკური/ სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება აზტესტით, ტყვიის შემცველი და სხვა ტოქსიკური საღებავებით, მავნე ზემოქმედების მქონე გამსხურებით და ა.შ.

	9. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ განკარგვა	[] ☐ დიახ [] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი H
	10. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	[] ☐ დიახ [] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი I
	11. საზოგადოება და შრომის ჯანდაცვა და უსაფრთხოება	[] ☐ დიახ [] არა	თუ პასუხია „დიახ“, იხ. ქვემოთ ნაწილი J

ნაწილი C: ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები

აქტივობა	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებების საკონტროლო ჩამონათვალი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(a) მშენებლობისთვის, ბუნებრივი სამშენებლო მასალების მოპოვებისთვის, ნარჩენების გატანისთვის და სხვ. საკითხების შესრულებისთვის საჭირო კანონიერი ნებართვების მიღება;</p> <p>(b) მომუშავეთა პირადი დაცვის აღჭურვილობა (PPE) შესაბამისობაში უნდა იყოს კარგ საერთაშორისო პრაქტიკასთან (მუშაობის დროს ყოველთვის დამცავი ჩაფხუტის ტარება, და საჭიროების შემთხვევაში: ნიღბები და უსაფრთხოების ჩექმები) და უნდა განხორციელდეს კონტროლი აღნიშნული აღჭურვილობის გამოყენებაზე;</p> <p>(c) მუშების პირადი დაცვის აღჭურვილობა უნდა შეესაბამებოდეს კარგ საერთაშორისო პრაქტიკას (დამცავი ჩაფხუტების მუდმივად ტარება, ხოლო ნიღბების, დამცავი სათვალეების, უსაფრთხოების ღვედების და სპეციალური ფეხსაცმელების ტარება - საჭიროებისამებრ);</p> <p>(d) სამუშაო ტერიტორიებზე განლაგებული მაჩვენებლები მუშებისთვის, სამუშაოების განხორციელებასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ძირითადი წესებისა და რეგულაციების შესახებ;</p> <p>(e) თითოეულ სამუშაო ტერიტორიაზე განთავსებული უნდა იყოს ინფორმაცია სამუშაოების განმახორციელებელი კომპანიის შესახებ, შესაბამის საკონტაქტო ინფორმაციასთან ერთად.</p>

A. ზოგადი რეაბილიტაცია და / ან სამშენებლო აქტივობები	ჰაერის ხარისხი	<ul style="list-style-type: none"> (a) ნგრევის შედეგად მიღებული ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე; ამასთან, ნარჩენებზე უნდა მოხდეს წყლის მოსხმა, მტვრის შესამცირებლად; (b) პნევმატური ბურღვის/ კედლების ნგრევის პროცესის შედეგად მიღებული მტვერის გავრცელება უნდა შეიზღუდოს წყლის მოსხმით და /ან ადგილზე მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანის დამონტაჟებით; (c) მიმდებარე ტერიტორია (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი უნდა იყოს (სამშენებლო) ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით; (d) სამშენებლო მასალის/ნარჩენების ღია ტიპის წვა სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა განხორციელდეს; (e) სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებები ხანგრძლივი დროის განმავლობაში უქმად არ უნდა იყოს გაჩერებული (საპროექტო) ტერიტორიაზე; (f) დატვირთული სატრანსპორტო საშუალებები ცალკე უნდა განთავსდეს და დაცული უნდა იყოს - გადახურვით.
	ხმაური	<ul style="list-style-type: none"> (a) სამშენებლო ხმაური უნდა შეიზღუდოს დღის სამუშაო საათებით; (b) ოპერირებისას გენერატორების, დახურული ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან, დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს დასახლებული ტერიტორიებიდან; (c) მაქსიმალურად დასაშვები სიჩქარე უნდა შეიზღუდოს.
	წყლის ხარისხი	<ul style="list-style-type: none"> (a) ადგილზე მოხდება ეროზიისა და დანალექების საკონტროლო ღონისძიებების განხორციელება, როგორიცაა თივის შეკვრებისა და/ან შლამის მესერების დამონტაჟება,

	<p>რაც ხელს შეუშლის დანალექების სამშენებლო ტერიტორიებიდან გასვლას და ახლომდებარე წაკადებისა და მდინარეების ზედმეტ ამღვრევას;</p> <p>(b) სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების გარეცხვა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ შესაბამისად გამოყოფილ ადგილას, სადაც წყლის ჩამონადენი არ დააბინძურებს ბუნებრივი ზედაპირის წყლის ობიექტებს;</p> <p>(c) საპოხი მასალები, საწვავი და გამხსნელები უნდა განთავსდეს და გამოყენებულ იქნას შესაბამის მექანიზმებთან მიმართებაში მხოლოდ განსაზღვრულ ადგილებზე, ნიადაგის სათანადო დაცვის (გადახურვის) და საოპერაციო და საავარიო დაღვრის განცალკევების მიზნით. ობიექტზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს შესაბამისი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი და სხვ.), დაღვრის ლოკალიზების მიზნით.</p>
ნარჩენების მართვა	<p>(a) წარმოქმნილი ნარჩენების მოცულობის მინიმუმამდე დაყვანა, შესაძლებლობის ფარგლებში;</p> <p>(b) წარმოქმნილი ნარჩენების სხვადასხვა ტიპების განცალკევება და ნარჩენების შესაბამისი სახეობების ხელახალი გამოყენება, რამდენადაც ეს იქნება შესაძლებელი;</p> <p>(c) ნარჩენების სხვადასხვა ტიპებისთვის დროებითი განთავსების ადგილების გამოყოფა. დაუშვებელია საპროექტო ტერიტორიაზე ნარჩენების ზედმეტი მოცულობების აკუმულაცია;</p> <p>(d) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადაყრის და ზედმეტი მასალის (ინერტული სამშენებლო მასალა) საბოლოო განთავსების მიზნით ოფიციალური ნებართვების მიღება მუნიციპალური უწყებებიდან;</p> <p>(e) სახიფათო ნარჩენების, ან ლიცენზირებული კომპანიებისთვის აღნიშნული ნარჩენების გადაცემის საკითხის დროული გადაწყვეტა.</p>

	მასალების მიწოდება	(a) მასალები შეძენილი უნდა იქნეს იმ არსებული საწარმოებისა და კარიერებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ოფიციალური ნებართვა, ან მოქმედი ლიცენზია საქმიანობის განსახორციელებლად; (b) მოპოვებული უნდა იქნეს შესაბამისი ლიცენზია, თუ საჭიროა ახალი კარიერის გახსნა; (c) კარიერების ტერიტორიების გამოყენებული მონაკვეთების აღდგენა, ექსტრაქციის (მოპოვების) გაგრძელების შემთხვევაში, ან მათი სათანადოდ დახურვა, ექსტრაქციის (მოპოვების) დასრულების და ლიცენზიის ვადის ამოწურვის შემთხვევაში; (d) მასალების გადაზიდვა არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში; (e) სიჩქარის მარეგულირებელი, მიმართულების შეცვლის აღმნიშვნელი და გამაფრთხილებელი ნიშნების უზრუნველყოფა სატრანსპორტო საშუალებებისთვის - საჭიროების შესაბამისად.
B. ინდივიდუალური წყალგამწმენდი სისტემა	წყლის ხარისხი	(a) საყოფაცხოვრებო ნარჩენების და ჩამდინარე წყლების მართვის, ასევე გამწმენდი აღჭურვილობის პროექტის დამტკიცების უზრუნველყოფა შესაბამისი ორგანოების მიერ; (b) მიმღებ წყალში დაცლამდე, ჩამდინარე წყლის ინდივიდუალური აღჭურვილობიდან გამოსული მასა უნდა იყოს დამუშავებული/გაწმენდილი, წყლის ხარისხისა და ჩამდინარე წყლის დამუშავების/გაწმენდის შესახებ მოქმედი ეროვნული სახელმძღვანელო პრინციპებით დადგენილი ხარისხის მინიმალური კრიტერიუმების შესაბამისად; (c) ჩამდინარე წყლის ახლად მოწყობილი გამწმენდი აღჭურვილობის მონიტორინგი და დამკვეთის ინფორმირება მონიტორინგის შედეგების შესახებ; (d) სამშენებლო საავტომობილო საშუალებების და მექანიზმების გარეცხვა მხოლოდ გამოყოფილ ტერიტორიაზე, სადაც წყლის ჩამონადენი არ გამოიწვევს ბუნებრივი ზედაპირის, წყლის ობიექტების დაბინძურებას.
J. საზოგადოების და	მიწის სამუშაოები	(a) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა უნდა მოიხსნას მიწის სამუშაოების დაწყებამდე;

<p>შრომის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება</p>	<p>(b) აუცილებელია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების შესაბამისი პრაქტიკის გამოყენება, გრუნტის ფიზიკურ-ქიმიური და ბიოლოგიური აქტივობის შენარჩუნებისათვის; უნდა აღიმართოს დროებითი შლამის მესერები, ეროზიის (გამორეცხვის) პრევენციის მიზნით;</p> <p>(c) ნიადაგის დასაწყობებული ფენის გამოყენება უნდა მოხდეს აღდგენისა და გამწვანების პროცესში;</p> <p>(d) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა იმ ადგილებიდან, რომლებიც არ ექვემდებარებიან პირველადი მდგომარეობის აღდგენას, ფრთხილად გადანაწილდება მიმდებარე ტერიტორიაზე;</p> <p>(e) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის აღდგენა მოხდება ქვენიადაგისგან განცალკევებით, რათა არ მოხდეს აღნიშნული მასალების ერთმანეთთან შერევა. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის აღდგენა საკმარისია თავდაპირველი ნაყოფიერი სიღრმის აღსადგენად, რაც გამოჩნდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ზოლზე - ვიზუალური დაკვირვებისას და აღდგენილი და მიმდებარე ადგილების ერთმანეთთან შედარებისას. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ადგილმონაცვლეობის დროს, კონტრაქტორმა ისე უნდა დაგეგმოს სამუშაოები, რომ თავდაპირველად მოხდეს ყრილებისგან ყველაზე დიდი მანძილით დაშორებული ადგილების აღდგენა, თანდათანობით კი უნდა მოხდეს აღდგენის აღნიშნულ ყრილებთან დაახლოვება, რაც შეამცირებს სატრანსპორტო საშუალებების ნიადაგის აღდგენილ ნაყოფიერ ფენაზე მოძრაობის მოცულობას. ნიადაგის აღდგენილი ნაყოფიერი ფენა შემდებისდაგვარად დაიფარცხება, რაც შეინარჩუნებს მცენარეული საფარის მდგრადობას და ხელს შეუწყობს ვეგეტაციის ზრდას;</p> <p>(f) მიწის სამუშაოების პროცესში შემთხვევითი აღმოჩენის შემთხვევაში, კონტრაქტორმა დაუყონებლივ უნდა შეწყვიტოს ფიზიკური სამუშაოების წარმოება საპროექტო ტერიტორიაზე და აცნობოს მგფ-ს. ფონდი (მგფ) მყისიერად აცნობებს კულტურის და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, რომელიც აიღებს პასუხისმგებლობას შემდგომ მოქმედებებზე. სამუშაოების გაგრძელება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ კულტურის და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს წერილობითი ნებართვის მიღების შემდეგ.</p>
---	---

	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მართვა</p> <p>(a) კონტრაქტორის ჯგუფში გამოყავით პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ადგილობრივ მოსახლეობასთან ურთიერთობაზე და მათი თხოვნების/საჩივრების მიღებაზე;</p> <p>(b) გაიარეთ კონსულტაცია ადგილობრივ მოსახლეობასთან, სამუშაოების განმახორციელებლებსა (დაქირავებულ სამუშაო ძალასა) და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტების გამოვლენის და შესაბამისად მართვის მიზნით;</p> <p>(c) მოახდინეთ ადგილობრივი მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება, სამუშაოების განმახორციელებლების (დაქირავებულ სამუშაო ძალის ტერიტორიაზე) ყოფნასთან დაკავშირებით, სექსუალურად გადამცემი დაავადებების რისკის შესახებ და ჩართეთ ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლები, ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელებულ აქტივობებში;</p> <p>(d) აცნობეთ მოსახლეობას მშენებლობის და სამუშაოების გრაფიკების შესახებ, ასევე სერვისების შეწყვეტის, შემოვლითი მარშრუტების, ავტობუსების დროებითი მარშრუტების და აფეთქებისა და ნგრევის შესახებ, საჭიროებისამებრ;</p> <p>(e) სამშენებლო საქმიანობა შეზღუდეთ ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, უზრუნველყავით ღამის სამუშაოების ფრთხილად დაგეგმვა და მოსახლეობის სათანადო ინფორმირება, რათა მათ შეძლონ ყველა საჭირო ზომის მიღება;</p> <p>(f) მოსახლეობის მინიმუმ ხუთი დღით ადრე ინფორმირება, რომელიმე სერვისის (მათ შორის, წყლის, ელექტროენერგიის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების) შეწყვეტამდე; მოსახლეობის გამაფრთხილებელი ნიშნები განთავსდება სამუშაო ტერიტორიაზე, ავტობუსის გაჩერებებზე და ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე;</p>
--	---

	<p>(g) დამკვეთის მიერ შექმნილი საჩივრების მოგვარების მექანიზმის საშუალებით წამოჭრილი პროტოტოტიპური საკითხების მოგვარება დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში და კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p> <p>(h) სამუშაო ბანაკები არ განათავსოთ ადგილობრივ მოსახლეობასთან უშუალო სიახლოვეს, რამდენადაც ეს იქნება შესაძლებელი;</p> <p>(i) სამუშაო ბანაკების განთავსება და ოპერირება განახორციელეთ მეზობელ მოსახლეობასთან კონსულტაციების საფუძველზე.</p>
--	---

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

საქმიანობა	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელ დეს მონიტორინგ ი	როდის რა სიხშირით/პერიოდ ულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებე ლი მონიტორინგზ ე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან;	მომწოდებლ ის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტ ების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის	მგებელი, მშენებლობის ზედამხედველი

	ტყვიის და აზბესტის შემცველი სამშენებლო მასალების გამოყენების აკრძალვა.				მიზნით	
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტი ირება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების სტანდარტული ტექნიკური მდგომარეობის უზრუნველყოფა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირ ება	გაუფრთხილებე ლი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შეზღუდვა; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა;	მგებ, მშენებლობის ზედამხედველ ი, საგზაო პოლიცია
სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილ ება	ტრანსპორტირების დადგენილი საათებისა და მარშრუტების დაცვა				ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
მიწის სამუშაოები	ამოღებული გრუნტის დროებითი დასაწყობება წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე; ამოღებული გრუნტის უკუ-ჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე;	სამშენებლო ობიექტი	ინსპექტირ ება	მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს	სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება;	მგებ, მშენებლობის ზედამხედველ ი

	<p>შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების დაუყონებლივ შეწყვეტა, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება სამინისტროს წერილობითი თანხმობის მიღების შემდეგ;</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა - მიწის სამუშაოების დაწყებამდე;</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების შესაბამისი პრაქტიკის გამოყენება;</p> <p>დროებითი დამცავი შემოღობვის (შლამის მესერის) აღმართვა;</p> <p>ნიადაგის მოხსნილი ნაყოფიერი ფენის გამოყენება აღდგენის და გამწვანების პროცესში.</p>				<p>ფიზიკური და კულტურული რესურსების დაზიანების და დანაკარგის თავიდან აცილება;</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დანაკარგის პრევენცია.</p>	
ბუნებრივი სამშენებლო მასალების წყარო	მასალების შეძენა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია;	კარიერები	დოკუმენტ ებისა და სამუშაოებ ის ინსპექტირ ება	ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში	ქანობების ეროზიის და ეკოსისტემების და ლანდშაფტების დეგრადაციის შეზღუდვა;	მგვ, მშენებლობი ს ზედამხედვე ლი

	<p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტის საფუძველზე და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების დატერასება, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p> <p>მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.</p>				მდინარის ნაპირების ეროზის, შეწონილი ნაწილაკებით წყლის დაბინძურების და წყლის ფლორის და ფაუნის დარღვევის შეზღუდვა	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>სამშენებლო ნარჩენების დროებითი განთავსება სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია;</p> <p>ნარჩენების განთავსების ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირ ება</p>	<p>პერიოდულად - მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში</p>	<p>სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება</p>	<p>მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება;	<p>სამშენებლო ტერიტორია ზე და სამშენებლო</p>	<p>ინსპექტირ ება</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში</p>	<p>სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება;</p>	<p>მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>

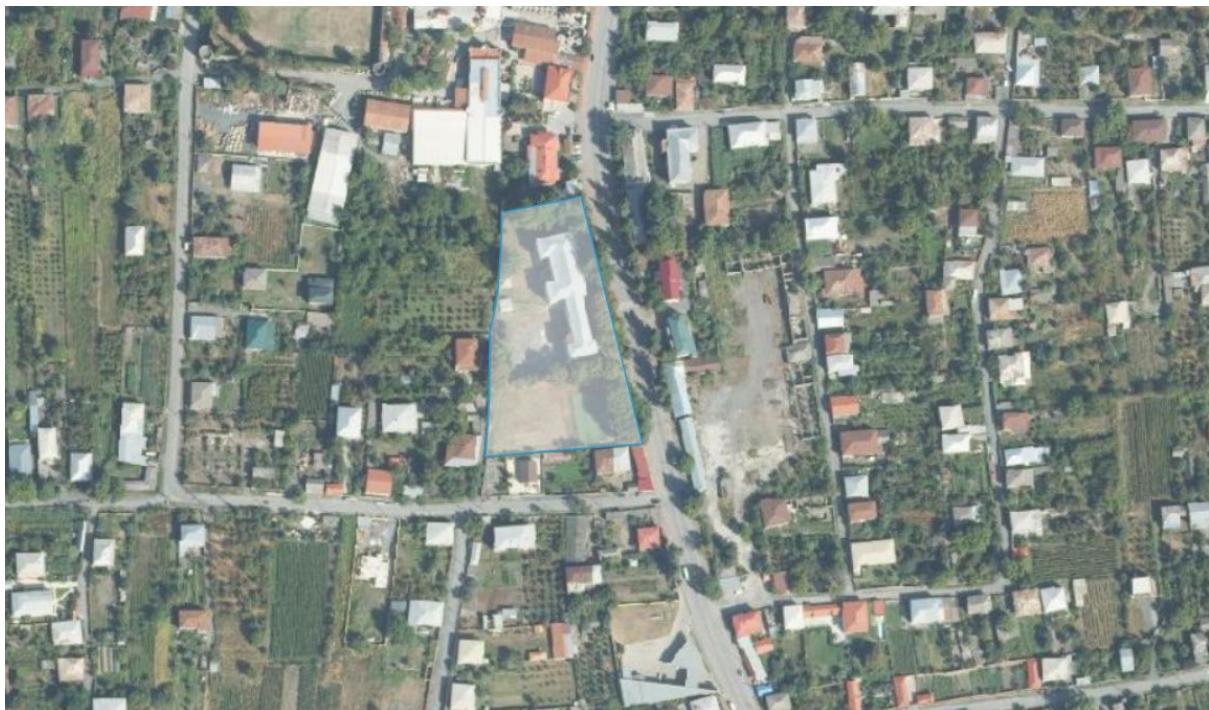
და ფეხით მოსიარულე თა მიმოსვლის შეზღუდვა	სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	ტერიტორიი ს გარშემო			ადგილობრივი მაცხოვრებლების შეწუხების შეზღუდვა;	
მუშების ჯანმრთელ ობა და უსაფრთხო ება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; სასმელი წყლის და ტუალეტების უზრუნველყოფა მამაკაცებისა და ქალებისთვის სამუშაო ტერიტორიაზე; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთა ნ მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა.	სამშენებლო ობიექტი	ინსპექტირ ება	გაუფრთხილებე ლი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	საწარმოო უბედური და გაუთვალისწინებელ ი შემთხვევების მინიმუმამდე დაყვანა;	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველ ი
სამუშაოები ს წარმოება დასახლება ში	პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მოსახლეობის ინფორმირება მომავალი სამუშაოების და მუნიციპალური	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირ ება	პერიოდულად	ადგილობრივი მაცხოვრებლების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველ ი

	<p>სერვისების მიწოდების დროებითი შეფერხების შესახებ, რამაც შესაძლოა იჩინოს თავი სამუშაოების წარმოების პროცესში;</p> <p>დღის განმავლობაში განსაზღვრული სამუშაო საათების დაცვა, ხმაურის და მტვრის ემისიების მინიმუმამდე დაყვანა, სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების მოძრაობის სიჩქარის შეზღუდვა.</p>				შეწუხების მინიმუმამდე შემცირება	
--	--	--	--	--	---------------------------------------	--

ექსპლოატაციის ფაზა

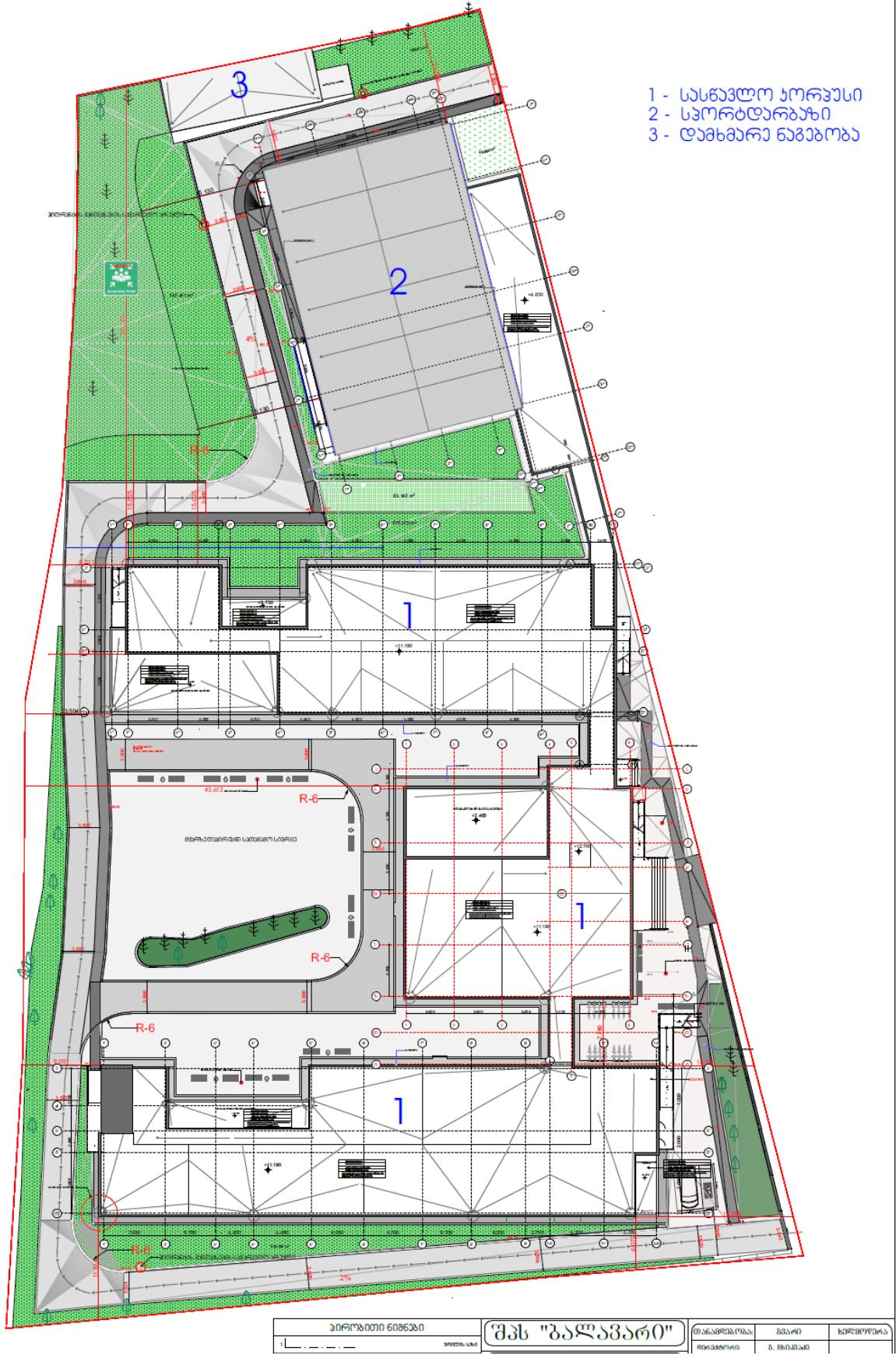
აშენებული სკოლის მოვლა- პატრონობი ს შედეგად წარმოქმნი ლი ნარჩენები	მყარი ნარჩენების შესაბამისი მართვა	სკოლის ტერიტორია	ინსპექტირ ება	სკოლის ექსპლოატაციის პერიოდში	მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების პრევენცია	განათლების და მეცნიერების სამინისტრო სკოლის ადმინისტრა ციის მეშვეობით
---	---------------------------------------	---------------------	------------------	-------------------------------------	--	--

დანართი 1: ორთო ფოტო

დანართი 2 გენ-გეგმა

ერთობა

დანართი 3 საკადასტრო ინფორმაცია

3d7ch(გმიავე-ქილუბა) საკადასტრო ინფორმაცია

N 57.06.61.043

ამონაში საჯარო რეესტრიდან

განქაღების რეგისტრაცია
N 882015694874 - 07/12/2015 11:38:19

მომზადების თარიღი
09/12/2015 11:04:43

საკუთრების განყოფილება

შონა	სექტორი	კუპრალი	ნაკვეთი	ნაკვეთის საკუთრების ტაბი: საკუთრება
ყვარელი	ქალაქი	ქალაქი	ნაკვეთის დანაშაულისა: არასახითული სამეტეორ	დამუსტებელი ფართობი: 9980.00 კვ.მ.
57	06	61	043	ნაკვეთის წილა ნომერი: 57.06.28.027;

მისამართი: ქალაქი ყვარელი, ქანა აჭარავაძე, N 49
(პირველი სკოლა)

მენტა-ნაგებობის ჩამონათვალისაერთოւ ფართით N1-3606.7 კვ.მ.N2-46 კვ.მ.N3-59.5 კვ.მ.

მესაკუთრის განყოფილება

განქაღების რეგისტრაცია : ნომერი 882013146399 , თარიღი 04/04/2013 11:48:27
ეფუძნების რეგისტრაცია: თარიღი 11/04/2013

უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი:

- ცნობა N 147 , დამოწმების თარიღი: 04/04/2013 , ქვემოთ მიმდევად სამსახური
- ცნობა დახმასათუბა N 130 , დამოწმების თარიღი: 24/03/2005 , ყვარლის გენერაციაშიაციის ბიურო

მესაკუთრები:
სახელმწიფო

მესაკუთრები:
სახელმწიფო

იპოთეკა

საგადასახალი გირავნობა:

რეგისტრირებული არ არის

სარგებლობა

განკუთხების
რეგისტრაცია
ნომერი
88201569474
თარიღი 07/12/2015
11:38:19

მოსარგებლი: სსიპ ივანა ჭავჭავაძის სახელობის ქალაქ ყვარლის N1 საჯარო
სკოლა 241557917;
მესამერი: სისელმზე წევენ.
საგანკუთხო მიწის ნაკვალი 9980.00 ლარი, მასში განთავსებული შენობა-ნაგუბობები:
ანსების განაკვეთი.

ვალებულება

Digitized by srujanika@gmail.com

რეგისტრირებული ან არის

მოგანლევთა რეკლამის

რეკლამის მიზანი არ არის

"გამაცემის პირი მეტი 2 წლისში გადაო საკუთრებული ასტურეული მარგვანისადან გეფერის რეკოდებისას, აღმოჩეული საგვარეულოს წელი გამოიცხადებოდა 1000 ლარის ან შემც დაზღვრულის ქონისას სისტემის მიერთების სასტაციონალურ განვითარებულ განვითარებულ სამინისტროში წელი მიმდინარე წელი 1 აპრილისას, რომ შესრულებულ აღმოჩეულ გადაო პირი მეტ გვადამ წინა უკავების და ეკონომიკის საგვარეულოს ინიციატივის აღმოჩეულ გვადამ კულტურული მუქამეულებისას წინამდებოდა საგვარეულოს სამინისტროში, რაც ას უკეთ ძირი გამოიყენებოდა XVIII საუკუნის მდგრადი.

დანართი: საკადასტრო გეგმა

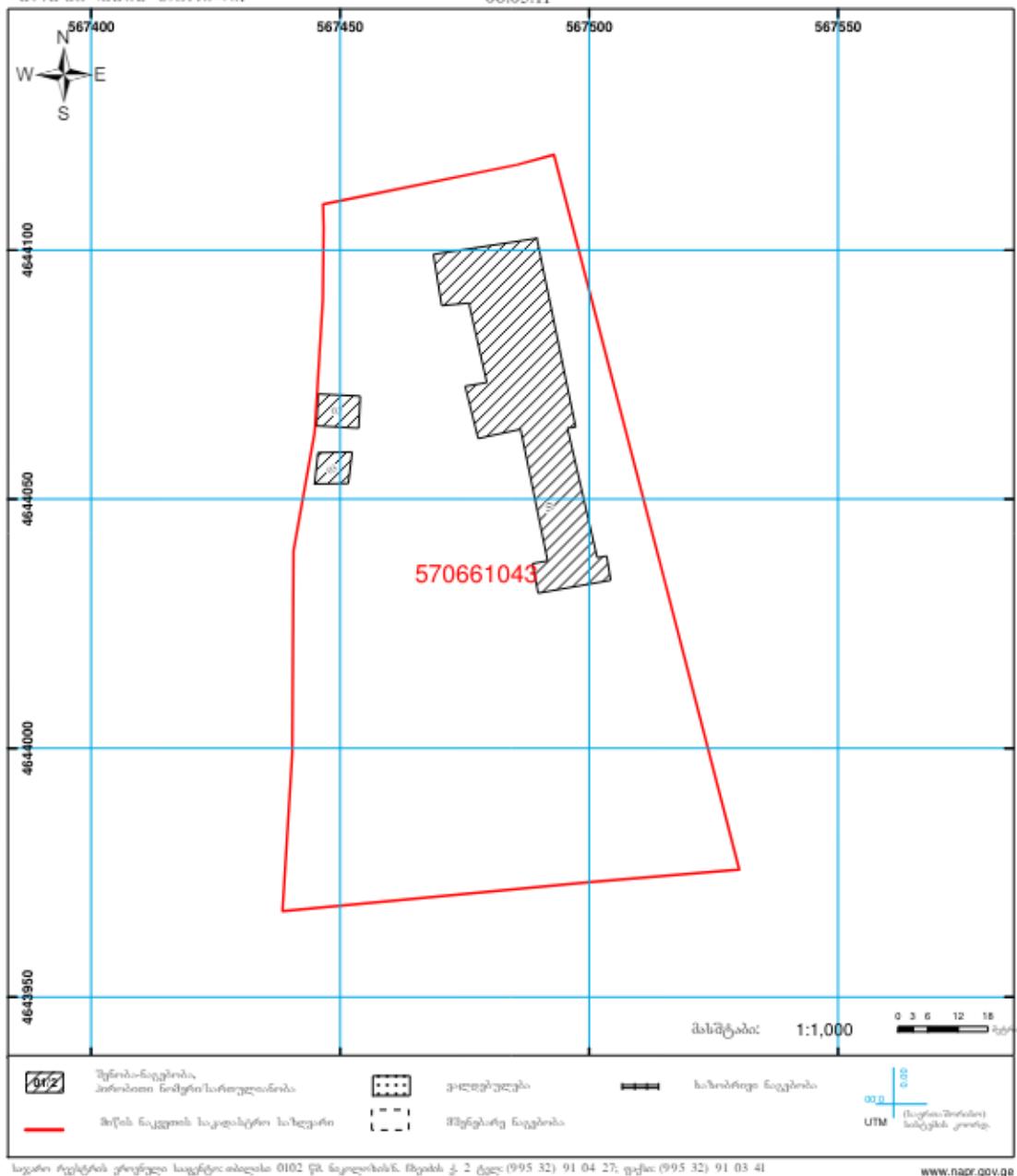

საქართველოს 0 მხარის სამინისტრო
საქართველოს მიწისმართვის სამინისტრო
საკადასტრო გეგმა

ვიზუალური საკადასტრო კოდი: 57 06 61 043
ბანცადვის რეგისტრაციის ნომერი: 882011209624
ვიზუალური უარისტი: 9980 კვ.მ
დანიშნულება: არასასტატურული-საგუმრენი

მომსახურების თარიღი:

06.05.11

საქართველოს მიწისმართვის მისამართი 0102 ქს. საკადასტრო, მშენ. ქ. 2 ტელ: (995 32) 91 04 27, ფაქს: (995 32) 91 03 41
კურილის სარდაცვებულის სამსახური, ქ. კურილი, 4890 ქუთაისის ქ. N2

www.napr.gov.ge

დანართი 5. საიტის ზოგადი ფოტო

დანართი 5 რენდერები

